

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 264/2012-19

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 19. júna 2012 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti R., a. s., K., zastúpenej advokátom JUDr. J. T., K., vo veci namietaného porušenia jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a na verejné prerokovanie veci v jej prítomnosti a vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupmi a rozhodnutiami Okresného súdu Spišská Nová Ves z 11. novembra 2009 v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Er 607/2009, Krajského súdu v Košiciach z 31. marca 2011 v konaní vedenom pod sp. zn. 2 CoE/29/2010 a Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 9. februára 2012 v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Cdo 122/2011 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti R., a. s., o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 7. mája 2012 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti R., a. s. (ďalej len „sťažovateľka“ alebo v citácii

„sťažovateľ“), ktorou namietala porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva na verejné prerokovanie vecí v jej prítomnosti a vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie (súdny proces) podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupmi a rozhodnutiami Okresného súdu Spišská Nová Ves (ďalej len „okresný súd“) z 11. novembra 2009 v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Er 607/2009, Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) z 31. marca 2011 v konaní vedenom pod sp. zn. 2 CoE/29/2010 a Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) z 9. februára 2012 v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Cdo 122/2011.

Sťažovateľka v sťažnosti okrem iného uviedla, že súdny exekútor na jej návrh «podal na Okresnom súde Spišská Nová Ves žiadosť o vydanie poverenia na začatie exekúcie. Exekučným titulom bol rozhodcovský rozsudok Arbitrážneho súdu Košice sp. zn. 3 C 3/2009 zo dňa 28. júla 2009. Okresný súd Spišská Nová Ves právo sťažovateľa na výkon vykonateľného rozhodnutia odoprel, keď o žiadosti exekútora rozhodol Uznesením sp. zn. 5 Er 607/2009-32 zo dňa 11. novembra 2009... tak, že ju zamietol. Rozhodnutiu okresného súdu predchádzalo dožiadanie adresované sťažovateľovi, aby predložil rozhodcovskú zmluvu. Na základe sťažovateľom predložených listín následne okresný súd vykonal preskúmanie a vyhodnotenie obsahu týchto listín, teda dokazovanie bez ďalšej účasti sťažovateľa. Podstatou argumentácie okresného súdu bol názor, že medzi sťažovateľom a povinným nedošlo k uzavretiu rozhodcovskej zmluvy. Sťažovateľ sa až z prekvapivého uznesenia okresného súdu dozvedel, aké skutkové zistenia viedli okresný súd k právnym záverom, ktoré pre sťažovateľa znamenajú prakticky nevykonateľnosť vykonateľného exekučného titulu (nedostupnosť legitímneho nároku na trovy rozhodcovského konania). Skutkové zistenia okresného súdu nemal sťažovateľ možnosť procesným spôsobom vyvrátiť, pretože exekučný súd aj keď zjavne dokazoval, nenariadil pojednávanie. Sťažovateľ nemal pred okresným súdom možnosť popísať a preukázať skutkové okolnosti prípadu...

Na odvolanie sťažovateľa reagoval odvolací súd tak, že uznesenie okresného súdu uznesením Krajského súdu v Košiciach zo dňa 31. marca 2011 sp. zn. 2 CoE 29/2010...

potvrdil. Najvyšší súd Slovenskej republiky Uznesením sp. zn. 3 Cdo 122/2011 zo dňa 09. februára 2012... dovolanie sťažovateľa odmietol.

Na s. 11 odôvodnenia Uznesenia Najvyššieho súdu uviedol, že „spis nesvedčí o tom, že by došlo „k vzájomnej výmene“ listov oprávneného a povinného“. Tento priliehavý postreh Najvyššieho súdu SR je potvrdením relevancie námietok sťažovateľa, že obsah spisu adjustovaný „vyšetrovaním“ okresného súdu a nie v rámci kontradiktórneho procesu, o tom ani svedčiť nemohol. Najvyšší súd SR vychádzal z obsahu exekučného súdneho spisu. Súdny spis bol vytvorený najmä činnosťou okresného súdu. keď sťažovateľ bol ku súdному konaniu prizvaný iba v rámci jediného všeobecného dožiadania o predloženie rozhodcovskej zmluvy...

V právnom štáte majú mať na obsah súdneho spisu podstatný vplyv tí účastníci konania, o ktorých práva pred súdom ide. Platnosť zmluvy (resp. jej časti o rozhodcovskom konaní), ktorá bola podstatnou predbežnou otázkou pre uznesenie okresného súdu a ktorá sa vynula aj nasledujúcimi rozhodnutiami dotknutých vyšších súdov, býva štandardne súčasťou riadneho dokazovania na pojednávaní v kontradiktórnom procese. Obsah priebehu pojednávania je súčasťou súdneho spisu. Iba takto vytvorený súdny spis by mal zodpovedať zásadám spravodlivého procesu a mal by byť základom pre stanovenie skutkového stavu relevantného pre záver o (ne)platnosti zmluvy, resp. jej časti. Exekučný spis tvorený za cenu potlačenia štandardných procesných práv sťažovateľa, ktorý neúplné a tým aj nesprávne skutkovo rekonštruuje okolnosti uzavretia rozhodcovskej doložky, viedol Najvyšší súd SR k názoru na s. 10 v treťom odstavci Uznesenia, že „nevyplnené (poist'ovňou nepodpísané tlačivo nemožno ešte považovať za list (návrh no uzavretie rozhodcovské i zmluvy)“. Takýto záver by mohol obstať, ak by ponukový list zaslaný povinnému zo strany sťažovateľa nebol podpísaný. Tento však sťažovateľom podpísaný bol, Povinný si ho ponechal a ak by ho bol okresný súd alebo iné dotknuté exekučné súdy od povinného požadovali alebo ak by súd sťažovateľovi umožnil platnosť rozhodcovskej doložky riadne v spravodlivom procese dokázať, bol by musel dospieť k opačnému názoru.

V exekučnom spise sa na dvoch miestach nachádza poistka ako potvrdenie o zmene v poistnom vzťahu, ktorá bola záverečným desiatym krokom negociačného procesu. Túto dôležitú listinu, ktorá preukazuje relevanciu zmien v poistnom vzťahu včítane aplikácie dohody o rozhodcovskom konaní podľa časti XV. poistných podmienok zo dňa 21. 05. 2007,

dovolací súd na s. 10 Uznesenia pri rekapitulácii obsahu exekučného spisu v prvom odstavci ani nespomenul. Poistka ako posledný krok vzájomne vykonaných právnych úkonov medzi sťažovateľom a povinným nad akúkoľvek pochybnosť potvrdzuje zmenu v obsahu poistného vzťahu, ktorej súčasťou bola aj dohoda podľa časti XV. poistných podmienok zo dňa 21. 05. 2007 o rozhodovaní sporov medzi sťažovateľom a povinným v rozhodcovskom konaní.

Ak prvostupňový exekučný súd mimo procesu, v ktorom by Sťažovateľovi umožnil dokazovať, ozrejmiť súvislosti prípadu a vyjadriť sa ku všetkým vykonaným listinným dôkazom zostavil obsah exekučného spisu tak, že zameral svoju pozornosť iba na štyri z celkovo desiatich krokov negociačného procesu medzi sťažovateľom a povinným (poistná zmluva, poistné podmienky, žiadosť, poistka), postup exekučného súdu nemôže byť správny a jeho rozhodnutie ako aj nadväzujúce rozhodnutia vyšších súdov, ktoré sa o postup a rozhodnutie prvostupňového súdu opierali, nemôžu byť právne udržateľné...

Ústavný súd SR sa v rozhodnutí III. ÚS 60/04 (č. 19/2004) zaoberal otázkou dokazovania a nariadenia pojednávania v exekučnom konaní. V tomto rozhodnutí uviedol, že ak exekučný súd vykonáva dokazovanie za účelom, či sú splnené predpoklady na vydanie rozhodnutia podľa Exekučného poriadku, musí sa v takomto prípade v súlade s § 122 ods. 1 O. s. p. nariadiť pojednávanie. Pod právom na spravodlivé súdne konanie v zmysle čl. 6 ods. 1 Dohovoru vo vzťahu k vykonávaniu dokazovania treba rozumieť, že účastníkovi konania musí byť poskytnutá možnosť podieľať sa zákonom ustanoveným spôsobom na dokazovaní, čo znamená dôkazy navrhovať, byť prítomný na vykonávaní dokazovania (§122 ods. 1 O. s. p.) vrátane práva klásť účastníkom otázky (§ 126 ods. 3 O. s. p.) a k navrhovaným a už vykonávaným dôkazom sa vyjadrovať (§ 123 O. s. p. a § 129 ods. 1 O. s. p.). Z toho dôvodu musí mať účastník konania možnosť byť prítomný na dokazovaní veci (IV. ÚS 130/03). Pokiaľ sa tak nestalo, je takéto pochybenie možné označiť ako postup súdu, ktorým bola sťažovateľovi ako účastníkovi konania odňatá možnosť konať pred súdom, ktoré by priamo predpisovalo, že súdne konanie na exekučnom súde prebieha bez nariadenia pojednávania. Podľa § 251 ods. 4 O. s. p. sa na exekučné konanie podľa osobitného predpisu (EP) použijú ustanovenia predchádzajúcich častí, ak tento osobitný predpis neustanovuje inak. Rozhoduje sa však vždy uznesením. Okolnosť, že exekučný súd

rozhoduje vždy uznesením, nemôže dostatočne odôvodniť záver, že vždy keď súd rozhoduje uznesením, nemusí nariadiť pojednávanie.

Všeobecné súdy v exekučnom konaní o žiadosti sťažovateľa o udelenie poverenia rozhodli bez nariadenia pojednávania. Takýto postup je v rozpore so zákonom, nakoľko nenariadenie pojednávania v exekučnom konaní nemá oporu v Občianskom súdnom poriadku ani v Exekučnom poriadku (ďalej aj „EP“:). V tejto súvislosti Sťažovateľ poukazuje na dnes už zrušené ust. § 253 ods. 2 O. s. p. podľa ktorého predseda senátu v exekučnom konaní nariadil pojednávanie, len ak to považoval za potrebné alebo ak to ustanovil zákon. Toto ustanovenie slúžilo exekučným súdom ako procesný podklad pre nenariadenie pojednávania. Platné znenie O. s. p. a EP v súčasnosti takéto ustanovenie nemá. Exekučný súd je preto povinný na vykonanie dokazovania nariadiť pojednávanie, pričom tento postup je v súlade s ustálenou judikatúrou Ústavného súdu (ak vykonáva dokazovanie za účelom, či sú splnené predpoklady na vydanie rozhodnutia podľa Exekučného poriadku. III. ÚS 60/04).

V okolnostiach prípadu exekučné súdy meritórne rozhodli, pričom na účely § 44 ods. 2 EP resp. § 45 zák. č. 244/2002 Z. z. dokazovali, avšak bez nariadenia pojednávania. Listiny, ktoré mali podľa názorov súdov rozhodujúcich vo veci samej pre prípad podstatný význam, súdy neprečítali a ani neoboznámili ich obsah. Tým odňali možnosť sťažovateľovi vyjadriť sa k vykonaným dôkazom.

Právny názor dovolacieho súdu v otázke nariadenia pojednávania v exekučnom konaní je v priamom rozpore s ustálenou judikatúrou Ústavného súdu... Najvyšší súd Slovenskej republiky ako orgán, ktorý je taktiež orgánom ochrany nielen zákonnosti, ale aj ústavnosti, neposkytol sťažovateľovi ochranu práva na prístup k súdu, práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivý proces odmietnutím aplikácie zásad podľa vyššie cit. rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 60/2004...

Vo svetle vyššie uvedených okolností si sťažovateľ dovoľuje tvrdiť, že rozhodnutie dovolacieho súdu aj rozhodnutia, ktoré mu predchádzali, sú arbitrárne, pretože sú svojvoľné, právne neudržateľné a založené na takom stave exekučného spisu, ktorý nebol vytvorený správnym procesným postupom exekučných súdov».

Vychádzajúc z uvedených skutočností po podrobnom odôvodnení sťažnosti sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd nálezom vyslovil:

„1. Právo sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy..., právo sťažovateľa na verejné prerokovanie veci v jeho prítomnosti a na vyjadrenie sa ku všetkým vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy... a právo sťažovateľa na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru... postupom a rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 9. februára 2012 sp. zn. 3 Cdo 122/2011 porušené bolo.

2. Právo sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy..., právo sťažovateľa na verejné prerokovanie veci v jeho prítomnosti a na vyjadrenie sa ku všetkým vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy... a právo sťažovateľa na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru... postupom a rozhodnutím Krajského súdu v Košiciach zo dňa 31. marca 2011 sp. zn. 2 CoE 29/2010 porušené bolo.

3. Právo sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy..., právo sťažovateľa na verejné prerokovanie veci v jeho prítomnosti a na vyjadrenie sa ku všetkým vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy... a právo sťažovateľa na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom a rozhodnutím Okresného súdu Spišská Nová Ves zo dňa 11. novembra 2009 sp. zn. 5 Er 607/2009-32 porušené bolo.

4. Uznesenie Najvyššieho súdu... zo dňa 9. februára 2012 sp. zn. 3 Cdo 122/2011, Uznesenie Krajského súdu v Košiciach zo dňa 31. marca 2011 sp. zn. 2 CoE 29/2010 a Uznesenie Okresného súdu Spišská Nová Ves zo dňa 11. novembra 2009 sp. zn. 5 Er 607/2009 sa rušia a vec sa vracia Okresnému súdu Spišská Nová Ves na ďalšie konanie.“

Sťažovateľka sa tiež domáha aj úhrady trov konania.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú

Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prierahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom.

Sťažovateľka v sťažnosti namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupmi a uznesením okresného súdu, krajského súdu a najvyššieho súdu, ktoré rozhodovali o jej návrhu na vykonanie exekúcie na základe právoplatného rozhodcovského rozsudku, v ktorej

vystupovala ako oprávnená osoba. Porušenie svojich práv vidí v tom, že všeobecné súdy v exekučnom konaní o žiadosti sťažovateľky o udelenie poverenia rozhodli bez nariadenia pojednávania, hoci pre účely § 44 ods. 2 Exekučného poriadku vykonávali dokazovanie, čím jej odňali možnosť vyjadriť sa k vykonaným dôkazom. V tejto súvislosti uviedla, že všeobecné súdy postupovali aj v rozpore judikatúrou ústavného súdu (III. ÚS 60/04), ktorú vôbec nerešpektovali a na túto jej námietku ani neodpovedali.

1. K namietanému porušeniu označených práv postupom a uznesením okresného súdu z 11. novembra 2009 v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Er 607/2009

Ústava nezakotvuje ústavný súd ako jediný a výlučný orgán ochrany základných práv a slobôd fyzických osôb a právnických osôb. V zmysle princípu subsidiarity formulovaného v čl. 127 ods. 1 ústavy (ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd) nemal ústavný súd právomoc preskúmať uznesenie okresného súdu z 11. novembra 2009 v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Er 607/2009, pretože právomoc rozhodnúť o ochrane práv sťažovateľky, ktoré ním mohli byť porušené, mal v rámci riadneho inštančného postupu krajský súd na základe ňou podaného odvolania, ktoré sťažovateľka aj využila 28. decembra 2009 (vyplýva to z vyžiadaného spisu okresného súdu, ktorý si ústavný súd zapožičal na nahliadnutie, pretože sťažovateľka nepredložila k sťažnosti aj fotokópie namietaných právoplatných rozhodnutí okresného súdu, krajského súdu a najvyššieho súdu podľa § 50 ods. 2 zákona o ústavnom súde.)

Sťažnosť bola preto v tejto časti odmietnutá pre nedostatok právomoci ústavného súdu na jej prerokovanie a rozhodnutie.

2. K namietanému porušeniu práv podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 48 ods. 2 a čl. 6 ods. 1 dohovoru postupmi a uzneseniami krajského súdu z 31. marca 2011 v konaní vedenom pod sp. zn. 2 CoE/29/2010 a najvyššieho súdu z 9. februára 2012 v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Cdo 122/2011

Zo stabilizovanej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že tento vo vzťahu k všeobecným súdom nie je prieskumným súdom ani riadnou či mimoriadnou opravnou inštanciou (m. m. I. ÚS 19/02, I. ÚS 31/05) a nemá zásadne ani oprávnenie preskúmavať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil (m. m. II. ÚS 21/96, II. ÚS 134/09). Ústavný súd v tejto súvislosti vo svojej judikatúre konštantne zdôrazňuje, že pri uplatňovaní svojej právomoci nezávislého súdneho orgánu ochrany ústavnosti nemôže zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Sú to teda všeobecné súdy, ktorým prislúcha chrániť princípy spravodlivého procesu na zákonnej úrovni. Táto ochrana sa prejavuje aj v tom, že všeobecný súd odpovedá na konkrétne námietky účastníka konania, keď jasne a zrozumiteľne dá odpoveď na všetky kľúčové právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany. Ústavný súd už opakovane uviedol (napr. II. ÚS 13/01, I. ÚS 241/07), že ochrana ústavou prípadne dohovorom garantovaných práv a slobôd (resp. ústavnosti ako takej) nie je zverená len ústavnému súdu, ale aj všeobecným súdom, ktorých sudcovia sú pri rozhodovaní viazaní ústavou, ústavným zákonom, medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 2 a 5 ústavy a zákonom (čl. 144 ods. 1 ústavy). Úloha ústavného súdu pri rozhodovaní o sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na súdnu ochranu rozhodnutím súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov interpretácie a aplikácie zákonov s ústavou a dohovorom najmä v tom smere, či závery všeobecných súdov sú dostatočne odôvodnené, resp. či nie sú arbitrárne s priamym dopadom na niektoré zo základných ľudských práv (napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04, I. ÚS 74/05, I. ÚS 241/07).

Z citovaného § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú

sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98 tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

K iným dôvodom, ktoré môžu zakladať záver o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti, nesporne patrí aj absencia ústavnoprávneho rozmeru namietaných pochybení, resp. nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci, posudzovaná v kontexte s konkrétnymi okolnosťami prípadu.

Ústavný súd k tomu poznamenáva, že lehotu na podanie sťažnosti proti uzneseniu krajského súdu považoval za zachovanú, a to v súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva [ďalej len „ESLP“ (napr. rozsudok ESLP z 12. novembra 2002 vo veci Zvolský a Zvolská verus Česká republika, sťažnosť č. 46129/99, body 51, 52, 53 a 54)], podľa ktorej dvojmesačná lehota na podanie sťažnosti ústavnému súdu začne plynúť dňom doručenia rozhodnutia o mimoriadnom opravnom prostriedku (dovolaní) a je považovaná za zachovanú aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu, v tomto prípade vo vzťahu k uzneseniu krajského súdu (obdobne napr. I. ÚS 169/09, I. ÚS 69/2010, IV. ÚS 58/2011)

Z vyžiadaného spisu okresného súdu vyplýva, že súdny exekútor doručil 23. septembra 2009 žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v súlade s § 44 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Exekučný poriadok“), na základe exekučného titulu rozhodcovského rozsudku sp. zn. 3 C/03/2009 z 28. júla 2009, ktorý vydal Arbitrážny súd, s. r. o., Košice (ďalej len „rozhodcovský rozsudok“), a ktorým bola uložená povinnosť povinnému nahradiť sťažovateľke trovy konania v sume 390 € na účet jej právneho zástupcu. Prílohu žiadosti tvoril rozhodcovský rozsudok, splnomocnenie na zastupovanie sťažovateľky v exekučnom konaní právny zástupcom z 9. septembra 2009, poisťná

zmluva z 10. augusta 2007 medzi sťažovateľkou a povinným a potvrdenie o zaplatení súdneho poplatku v sume 16,5 €.

Dňa 25. septembra 2009 okresný súd žiadal Okresný súd Trenčín o oznámenie, či je u neho vedené konanie (o ochranu spotrebiteľa), ktorého navrhovateľom bol povinný, a súčasne vyzval sťažovateľku na predloženie rozhodcovskej zmluvy.

Dňa 6. októbra 2009 sťažovateľka predložila okresnému súdu podanie z 5. októbra 2009 označené ako „*Predloženie rozhodcovskej zmluvy k sp. zn. 5 Er/607/2009*“ s prílohami, v ktorom napr. uviedla, že podľa § 4 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov (ďalej aj „zákon č. 244/2002 Z. z.“) „*môže mať rozhodcovská zmluva aj formu rozhodcovskej doložky ku zmluve, pričom ustanovenie § 4 ods. 2 zák. č. 244/2002 Z. z. umožňuje, aby bola rozhodcovská doložka uzavretá aj vo vzájomne vymenených listoch*“. Prílohy k podaniu tvorili napr. „*všeobecné poisťné podmienky z 21. mája 2007*“ zverejnené na internetovej stránke právneho predchodcu sťažovateľky, žiadosť o zníženie poisťného z 20. júna 2007 podpísaná povinným, poisťka z 10. augusta 2007, podací hárok o zaslaní poisťky povinnému a podanie z 2. marca 2009.

Uznesením č. k. 5 Er/607/2009-32 z 11. novembra 2009 okresný súd žiadosť exekútora o udelenie poverenia exekúcie zamietol aj z dôvodu, že „*rozhodcovská zmluva nebola uzavretá ako jeden dokument podpísaný zmluvnými stranami tak, ako to predvída § 4 ods. 2 zákona č. 244/2002 Z. z.*“, ale aj z dôvodu, že rozhodcovský rozsudok predložený okresnému súdu „*nebol opatrený zákonom vyžadovaným potvrdením o vykonateľnosti*“.

Zo spisu okresného súdu ďalej vyplýva, že 12. novembra 2009 súdny exekútor podal na okresnom súde návrh na zastavenie exekúcie a 28. decembra 2009 sťažovateľka podala proti uzneseniu okresného súdu č. k. 5 Er/607/2009-32 z 11. novembra 2009 odvolanie bez odôvodnenia. Dňa 14. januára 2010 bol spis postúpený odvolaciemu súdu, ktorý vyzval právneho zástupcu sťažovateľky na doplnenie odôvodnenia odvolania, ktorý ho doplnil podaním z 12. februára 2010. V odvolaní sťažovateľka namietala, že uznesenie je

nezákonné a porušujúce jej základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a svoje odvolacie dôvody oprela o ustanovenia § 205 ods. 2 písm. a) za použitia § 221 ods. 1 písm. f) Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“) a § 205 ods. 2 písm. b) d) a f) OSP.

Po preskúmaní odvolaní napadnutého rozsudku okresného súdu krajský súd bez nariadenia pojednávania v súlade s § 214 ods. 2 OSP, pretože podľa jeho názoru nešlo o vec podľa § 214 ods. 1 OSP, dospel k záveru, že odvolanie sťažovateľky nie je dôvodné. Krajský súd sa stotožnil s odôvodnením uznesenia okresného súdu a na doplnenie odôvodnenia resp. k odvolaniu sťažovateľky (citujúc na s. 3 ustanovenia § 45 ods. 1 a 2 zákona č. 244/2002 Z. z. a § 57 ods. 2 Exekučného poriadku) na s. 4 konštatoval, že *„exekučný súd je oprávnený a povinný posudzovať, či rozhodcovský rozsudok nezaväzuje účastníka rozhodcovského konania na plnenie, ktoré je objektívne nemožné, právom nedovolené alebo odporuje dobrým mravom“*, resp. uviedol, že *„v danej veci bolo exekučné konanie v štádiu, v ktorom bol síce podaný návrh na vykonanie exekúcie, ale súdny exekútor ešte nebol poverený jej vykonaním...“*.

Krajský súd ďalej na s. 5 konštatoval, že *„zmluvný vzťah medzi oprávneným a povinným vznikol z poistnej zmluvy... uzatvorenej podľa § 788 a nasledujúcich Občianskeho zákonníka... Povinný ako poistený... je fyzickou osobou, preto predmetný zmluvný vzťah účastníkov konania z poistnej zmluvy je vzťahom zo spotrebiteľskej zmluvy v zmysle ustanovení § 52 a nasledujúcich Občianskeho zákonníka“*.

Krajský súd oprel svoje rozhodnutie aj o citovanú judikatúru Európskeho súdneho dvora, ktorý nastolil trend chrániť práva spotrebiteľov, a podľa jeho právneho názoru „túto ochranu spotrebiteľa umožňuje aj ustanovenie § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, ktorý pri rozhodovaní a udelení poverenia ukladá preskúmať súlad exekučného titulu so zákonom...“

Súlad rozhodcovského rozsudku ako exekučného titulu s ustanovením § 45 zákona o rozhodcovskom konaní je hmotnoprávnym predpokladom vykonania exekúcie. Ak tento hmotnoprávny predpoklad chýba, exekučný súd zamietne žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku a je povinný prihliadať

na dôvody zastavenia exekúcie uvedené v § 45 ods. 1 písm. b) a c) zákona o rozhodcovskom konaní“.

Krajský súd ďalej konštatoval, že okresný súd bol oprávnený a povinný preskúmať rozhodcovský rozsudok, a v závere sa stotožnil aj s názorom okresného súdu, ktorý podľa neho správne posúdil neplatnosť rozhodcovskej doložky aj formálne nedostatky rozhodcovského rozsudku, a preto jeho rozhodnutie potvrdil ako vecne správne.

Vychádzajúc z mantinelov možných zásahov ústavného súdu do rozhodovacej činnosti všeobecných súdov možno uviesť, že postup krajského súdu pri odôvodňovaní právneho záveru vo veci sťažovateľky nemožno považovať za zjavne neodôvodnený alebo arbitrárny, teda krajský súd v danom prípade nemohol porušiť jej označené práva.

Odôvodnenie uznesenia krajského súdu nevykazuje všeobecný, resp. arbitrárny charakter, v spojení s preskúmaným uznesením okresného súdu primeraným spôsobom reaguje aj na odvolacie námietky sťažovateľky. Skutočnosť, že sťažovateľka sa s právnym názorom krajského súdu nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť právny názor krajského súdu svojim vlastným (m. m. I. ÚS 313/2010, II. ÚS 134/09). Aj keby ústavný súd nesúhlasil s interpretáciou zákonov všeobecných súdov, ktoré sú „pánmi zákonov“, v zmysle citovanej judikatúry by mohol nahradiť napadnutý právny názor krajského súdu iba v prípade, ak by ten bol svojvoľný, zjavne neodôvodnený, resp. ústavne nekonformný. O svojvôli pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natolko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam. Podľa názoru ústavného súdu predmetný právny výklad krajského súdu takéto nedostatky nevykazuje, a preto bolo potrebné sťažnosť odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Rovnako vo vzťahu k uzneseniu najvyššieho súdu ústavný súd konštatuje, že odôvodnenie právneho názoru najvyššieho súdu o neprípustnosti dovolania sa

nevyznačuje arbitrárnosťou, pričom argumentácia sťažovateľky uvedená v jej sťažnosti nie je spôsobilá spochybniť opodstatnenosť záverov najvyššieho súdu, ktoré vyčerpávajúcim spôsobom a presvedčivo odôvodnil, a vyjadril sa jednak k jej námietkam, že v danom prípade sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov [§ 237 písm. a) OSP], resp. že jej postupmi okresného súdu a krajského súdu bola odňatá možnosť konať pred súdom [§ 237 písm. f) OSP], a to na s. 5 až s. 10, a tiež k jej námietkam, že všeobecné súdy zaťažili konanie tzv. inou vadou [§ 241 ods. 2 písm. b) OSP], resp. k tomu, že krajský súd vec nesprávne právne posúdil, a to na s. 11 a s. 12 svojho rozhodnutia z 9. februára 2012 v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Cdo 122/2011.

Na posúdenie prípustnosti dovolania je zásadne príslušný dovolací súd a ústavný súd považuje za potrebné zdôrazniť, že sťažovateľka svoju sťažnosť v podstate opiera o rovnaké argumenty, aké uviedla v dovolaní proti napadnutému uzneseniu krajského súdu.

V súvislosti s uvedeným ústavný súd pripomína, že nie je a ani nemôže byť ďalšou opravnou inštanciou v systéme všeobecného súdnictva. Pokiaľ sa sťažovateľka s právnym názorom najvyššieho súdu v otázke akceptácie vyslovenej neprípustnosti ňou podaného dovolania nestotožňuje, ústavný súd poukazuje na to, že otázka posúdenia podmienok dovolacieho konania je zásadne otázkou zákonnosti a jej riešenie spravidla nemôže viesť k záveru o porušení sťažovateľkiných označených základných práv (IV. ÚS 238/07), ak všeobecný súd postupoval v súlade so zákonom, a neporušil pritom ústavnoprosesné princípy vyplývajúce z čl. 46 až čl. 48 ústavy.

Na základe uvedeného, ako aj so zreteľom na argumentáciu sťažovateľky v sťažnosti ústavný súd konštatuje, že v danom prípade nemožno prijať záver o takej príčinnej súvislosti medzi napadnutým uznesením najvyššieho súdu ako dovolacieho súdu a postupom, ktorý predchádzal jeho vydaniu, a v sťažnosti označenými právami sťažovateľky, na základe ktorej by po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie, bolo možné reálne dospieť k záveru o porušení týchto práv.

Ústavný súd sa osobitne v závere osobitne zaoberal opodstatnenosťou námietok sťažovateľky, ktorá poukazujúc na judikatúru ústavného súdu (III. ÚS 60/04) tvrdila, že jej vec mala byť prejednaná verejne a v jej prítomnosti, teda malo byť v konaní nariadené pojednávanie. Rovnako tvrdila, že sa nemohla vyjadriť k vykonávaným dôkazom.

Ústavný súd vychádzajúc z rozhodnutia najvyššieho súdu (č. 1. 132 až č. 1 137 súdneho spisu) konštatoval, že najvyšší súd jej dal primeranú odpoveď aj na tieto námietky, keď uviedol: *«V preskúmvanej veci dospelo exekučné konanie do štádia posudzovania splnenia tých zákonom stanovených procesných predpokladov, za ktorých súd poverí exekútora vykonaním exekúcie. Dovoláním je napadnuté rozhodnutie vydané v tomto štádiu exekučného konania.*

Po podaní žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie exekučný súd preskúmava žiadosť o udelenie poverenia, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul z hľadiska ich súladu so zákonom. Pri tom medzitým skúma, či návrh na vykonanie exekúcie má všetky náležitosti, či je k návrhu pripojený exekučný titul opatrený potvrdením (doložkou) o vykonateľnosti, či je exekučný titul materiálne vykonateľný, či sú oprávnený a povinný osobami uvedenými v exekučnom titulu a či sú splnené všeobecné podmienky konania v zmysle § 103 O. s. p.. V štádiu, pri ktorom súd skúma, či žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrh na vykonanie exekúcie alebo exekučný titul nie sú v rozpore so zákonom (§ 44 ods. 2 Exekučného poriadku), sa vychádza z tvrdení oprávneného v návrhu na vykonanie exekúcie a z exekučného titulu. V tomto štádiu súd nevykonáva dokazovanie (ako procesnú činnosť osobitne upravenú v ustanoveniach § 122 až 124 O. s. p.) – postačujúce je totiž ak sú rozhodujúce skutočnosti dostatočne osvedčené okolnosťami vyplývajúcimi zo spisu, vrátane do neho založených listín. Vzhľadom na to sa oboznamovanie s obsahom listín, ktoré je zamerané na posúdenie splnenia podmienok konania a predpokladov pre vyhovie žiadosti súdneho exekútora o poverenie na vykonanie exekúcie, nemusí vykonávať na pojednávaní a za prítomnosti oprávneného a povinného.

Ak teda dovolateľka vyvodzuje existenciu procesnej vady konania v zmysle § 237 písm. f) OSP z toho, že súdy vykonali „dokazovanie“ bez nariadenia pojednávania a v jej

neprítomnosti, ide o námietku neopodstatnenú. Namietaným postupom súdov nebola oprávnenej znemožnená realizácia jej procesných oprávnení.»

Toto odôvodnenie najvyššieho súdu k námietkam sťažovateľky považuje ústavný súd tiež za jasné, logické a právne akceptovateľné a vo vzťahu k nálezú ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 60/04 z 19. mája 2004, na ktorý sa sťažovateľka odvoláva, ústavný súd uvádza, že v uvedenej veci išlo o iný prípad, a to zisťovanie, či boli splnené predpoklady na odklad exekúcie v zmysle § 56 ods. 2 Exekučného poriadku, čo však nie je vec totožná s vecou sťažovateľky.

Z tohto dôvodu ústavný súd nemohol dospieť k záveru o porušení základného práva sťažovateľky na verejné prerokovanie veci v prítomnosti účastníka konania podľa čl. 48 ods. 2 ústavy na základe jej argumentácie opierajúcej sa o nález ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 60/04 z 19. mája 2004.

Vzhľadom na uvedené bolo potrebné sťažnosť sťažovateľky aj vo vzťahu k rozhodnutiu najvyššieho súdu v tejto časti odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 19. júna 2012